

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **Z. S. i G. C.**

oskarżonych z art. 296 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 września 2018 r.,

kwestii dopuszczalności kasacji wniesionych przez obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 7 lutego 2018 r., sygn. akt II AKa [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 12 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...]

na podstawie art 531 § 1 w zw. z art. 530 § 2 i art. 429 § 1 k.p.k.

postanowił:

1. pozostawić kasacje bez rozpoznania,

2. obciążyć oskarżonych kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy w K. ustalił, że G. C. dopuściła się dwóch przestępstw kwalifikowanych z art. 296 § 1 k.k. w zw. z art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 4 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z 3.06.2005 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umorzył postępowanie karne w tych sprawach. Tym samym wyrokiem uniewinniono Z. S. od popełnienia zarzucanego mu czynu kwalifikowanego z art. 296 § 1 k.k. w zw. z art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a nadto po ustaleniu, że dopuścił się on przestępstwa z art. 296 § 1 k.k. w zw. z art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 4 k.k. w brzmieniu nadanym

ustawą z 3.06.2005 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k., na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., umorzono postępowanie karne w sprawie. Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonych, w tym co do Z. S. wniesionej w zakresie, w jakim go nie uniewinniono, Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 7 lutego 2018 r., utrzymał w mocy wyrok w zaskarżonej części.

Z kasacjami od tego wyroku wystąpił obrońca oskarżonych. Sformułował je w oparciu o „art. 523 § 1 i § 4 pkt 1 w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.”, stawiając w nich, co sam przyznał, tożsamy zarzut niezastosowania art. 5 § 2 k.p.k. i rażącego naruszenia art. 4 oraz 7 w zw. z art. 433 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w różnych aspektach. Sprowadzał się on do domagania się uniewinnienia oskarżonych w miejsce umorzenia postępowania z uwagi na przedawnienie karalności przestępstw im przypisanych.

W odpowiedzi na te kasacje, prokurator wniósł o pozostawienie ich bez rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacje te rzeczywiście okazały się niedopuszczalne z mocy ustawy.

Stosownie bowiem do treści art. 523 § 2 k.p.k. kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania go za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie obejmuje jedynie kasacji wywiedzionej z powodu bezwzględnych przyczyn odwoławczych (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Nie może jednak budzić wątpliwości, że samo zaznaczenie w kasacji, iż miało miejsce uchybienie z art. 439 § 1 k.p.k., nie stanowi jeszcze wystarczającej przesłanki do merytorycznego jej rozpoznania. Od dawna w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się zasadnie, że jedynie formalne powołanie się na uchybienie przewidziane w art. 439 § 1 k.p.k. bądź całkowicie bezpodstawne nazwanie takim uchybieniem sytuacji, która bez wątpienia nie stanowi naruszenia prawa wymienionego w tym przepisie, nie czyni dopuszczalną kasacji podlegającej ograniczeniom określonym w art. 523 § 2 k.p.k. (zob. np. postanowienia SN z dni: 31 stycznia 2001 r., V KZ 1/01, LEX nr 51829; 13 czerwca 2006 r., III KK 201/06, LEX nr 329407, czy 30 grudnia 2011 r., IV KK 403/11, LEX nr 1112348).

W rozpatrywanej sprawie skarżący podjął próbę obejścia ustawowego

ograniczenia z art. 523 § 2 k.p.k., formułując, tylko dla pozorów, i to nawet nie w zarzucie kasacji, lecz w jej części wstępnej, tezę o wystąpieniu uchybienia z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. W rzeczywistości jednak, powielając zarzuty apelacyjne, kwestionuje poczynione ustalenia faktyczne, poprzez podważanie możliwości przypisania oskarżonym wskazanych wcześniej przestępstw, co powinno skutkować w jego opinii wydaniem wyroku uniewinniającego zamiast umarzającego postępowanie wobec stwierdzenia przedawnienia ich karalności. Zatem przyjęcie wadliwości rozstrzygnięcia o umorzeniu postępowania z uwagi na przedawnienie uwarunkowane jest dopiero uprzednim zaakceptowaniem – wbrew stanowisku orzekających w sprawie Sądów - twierdzenia skarżącego o wadliwości ustaleń faktycznych. Powyższe w żaden sposób nie świadczy więc o wystąpieniu sygnalizowanej bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Wniosek o pozornym jedynie powołaniu się na art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. najlepiej potwierdzają wywody obrońcy zawarte w piśmie zatytułowanym: „Stanowisko Oskarżonych na odpowiedź Prokuratora Okręgowego w K. na Kasację Oskarżonych”, w ramach których stwierdza, że: „Wniesienie Kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] (...) podyktowane jest nieprawidłowym postępowaniem Sądu Apelacyjnego, zobowiązanego do rozpoznania całokształtu sprawy i zarzutów apelacyjnych na co wskazuje art. 433 k.p.k. Przy czym podstawą kasacji, są nie tyle bezwzględne przesłanki nieważności postępowania (choć w k.p.k. nie występuje obecnie instytucja nieważności postępowania – uwaga SN), ale także określone w art. 523 § 1 kpk inne rażąco naruszenia prawa, jeżeli mogły one mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Takie zarzuty zostały podniesione w Kasacji (...) Oskarżeni mają prawo domagać się uznania ich niewinności, aż do rozpatrzenia sprawy przez Sąd Najwyższy (...) Wnoszenie kasacji na korzyść oskarżonych, przy braku skazania na karę bezwzględnego pozbawienia wolności, nie może być podstawą do nierozpoznania zarzutów kasacyjnych, które między innymi wskazują na rażąco niewłaściwe rozpoznanie zarzutów apelacyjnych”. Przytoczone tu *in extenso* uwagi dowodzą wyraźnie instrumentalnego powołania się w kasacjach na bezwzględną przyczynę odwoławczą. Takie zaś postąpienie w żadnym razie nie może wywołać założonego przez obrońcę efektu.

Skoro zatem skarżący w ogóle nie wskazuje na uchybienia, które mogą być

rozpatrywane w płaszczyźnie art. 439 k.p.k., kasacje te nie mogły podlegać rozpoznaniu.

Dlatego orzeczono, jak w dyspozytywnej części postanowienia.